

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám: .

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Tel.:

HATÁROZAT

Panaszos által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának (a továbbiakban: Állásfoglalás) megállapításaira a panaszt minden panaszkérelem tekintetében

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható. A közigazgatási peres eljárás illetéke 30000 Ft, azaz harmincezer forint, azonban a fél a tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán mentesül az illeték előzetes megfizetése alól, az illetéket annak kell megfizetnie, akit a bíróság erre kötelez.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni.

A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya.

Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos panaszt terjesztett elő a Panasztestületnél, a vele szemben a Rendőrkapitányság beosztottjai által foganatosított rendőri intézkedések kapcsán.

Panaszos előadta, hogy a kifogásolt intézkedéskor, *-n * körüli időben a tartózkodási helyén észlelte, hogy rendőrök kopogtak a lakása ablakán, akik kiabáltak neki, hogy menjen ki hozzájuk. Panaszos nem nyitott ajtót, felhívta a 112-es telefonszámot és bejelentést tett a történetéről. Az „*ügyeletes*” azt mondta neki, hogy azonnal menjen ki a rendőrökhöz, amely felszólításnak eleget tett. A rendőrök közölték Panaszossal, hogy „*közterületen baseballütővel garázdaságot*” követett el. Ezt Panaszos nem értette, mert „*közterületen 20:00 óra után*” nem is járt és „*soha nem is volt*” baseball ütője. A rendőrök közölték vele, hogy ez a „*cselekmény a ház előtt történt*”, de Panaszos szerint „*ez a terület sorompóval lezárt, táblával ellátott magánterület*”, és nem követett el ilyen cselekményt. Egy tűzoltó is leszidta Panaszost, hogy neki ki kellett jönnie. Sérelmezte továbbá a rendőrök „*stílusát*”, mert azt mondák neki, hogy „*ne nézze őket hülyének, azonnal mondja el mi történt.*” Az egyik fiatal őrmester „*erőszakosan*” rászólt Panaszosra, hogy beszéd közben ne mutogasson a kezeivel, illetve azt mondta a többi rendőrnek, hogy „*mit szarakodunk vele, vigyük be a francba.*” Panaszost a rendőrök visszakísérték a lakásába, azonban azt nem engedték, hogy felöltözzön és azt sem, hogy iratait magához vegye, csak a lakáskulcsa és mobiltelefonja volt nála. Panaszost pólóban, rövidnadrágban és papucsban vitték el a rendőrök. A Rendőrkapitányságon „*fogdába*” tették, telefonját és lakáskulcsát „*elvették*”, megtagadták tőle, hogy munkahelyét értesítse, mivel másnap dolgoznia kellett volna mennie. A rendőrök megbilincsték és vezetősíjjon autóba tették, visszavitték a lakáshoz, ahol kérése ellenére nem vették le róla a bilincset, ezért ő nem nyitotta ki a lakás ajtaját. A nyomozó elvette a lakáskulcsot és bement az ingatlanba, ahonnan egy gumibotot hozott ki. Panaszos az egyik nyomozótól kérte, hogy adják meg adataikat vagy igazolják magukat, de ezt nem teljesítették. Azzal hátrították el a választ, hogy „*majd később*”, de Panaszos azóta sem kapta meg a kért adatokat. Az a nyomozó, aki bement megjegyezte Panaszosnak, miszerint reméli, hogy nem biztonsági őrként dolgozik, illetve azt, hogy legalább egy hétig fogva fogják tartani, majd bilincsből visszavitték Panaszost a fogdába. Nyilatkoztatták a kiértékelésre vonatkozóan. Panaszos az édesanyja telefonszámát adta meg. Az egyik rendőrnő meg akarta „*szondáztatni*” Panaszost, amit megtagadott, mert álláspontja szerint nem vezetett gépjárművet, otthon pedig bármikor fogyaszthat alkoholt. Panaszos sérelmezte, hogy reggelig a „*fogdában*” tartották, majd felvitték az „*ügyeletes tiszthez*”, aki kihallgatta, azonban nem tett vallomást, a gyanúsítást megpanaszolta. Sérelmezte továbbá, hogy a jegyzőkönyvben már „*tonfa*” szerepelt, de mivel a „*lefoglalt eszköz nem baseballütő, de tulajdonképpen nem is tonfa, mivel a szára le van fűrészelve, tehát gumibot,*” valamint azt is sérelmezte, hogy a jegyzőkönyvben található „*előző büntetései*” (felfüggesztett büntetés, próbára bocsátás, ha a próbaidő még nem telt le) részben helytelenül került rögzítésre, hogy „*garázdaság*”, holott ő büntetlen előéletű. Panaszos sérelmezte, hogy munkahelyét nem tudta értesíteni, mivel másnap dolgoznia kellett volna mennie. Az édesanyját *-n, *-kor értesítették, hogy menjen be a Rendőrkapitányságra, mert amíg nem megy be, addig nem engedik haza a fiát. Panaszos sérelmezte a túlzott és elfogult eljárást. Az eljárás során egyszer sem igazoltatták Panaszost, aki *-n, *-kor érkezett lakásába, ahol azt tapasztalta, hogy nagyon viszket és tele volt poloskacsipésekkel, amiket a rendőrségen, „*a fogdán*” szerzett.

Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – a Panasztestületnél előterjesztett beadványa szerint – az alábbiakat sérelmezte:

- a jegyzőkönyv valótlan tartalmát,

- az ismeretlen tűzoltó által tett sértő kijelentést,
- az előállítás jogalapját,
- az előállítás körülményeit (nem biztosították számára, hogy felöltözzön),
- az előállítás időtartamát,
- a megalázó hangnemet és bánásmódot,
- az értesítési kötelezettség teljesítésének elmaradását,
- az előállító helyiségben történő elhelyezés során a letétbe helyezés tényét,
- az azonosítási kötelezettség teljesítésének elmaradását,
- a kényszerítő eszköz (bilincs és vezetősíj) alkalmazását a külső kísérés során,
- az elhelyezés körülményeit.

II.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány;
- a Rendőr-főkapitányság Hivatala vezetője által felterjesztett iratok;
- Tevékenység-irányítási Központ vezetőjének jelentése;
- eset adatlap;
- az Alosztály vezetőjének parancsnoki kivizsgálásról készített jelentése;
- az Alosztály csoportvezetőjének kiegészítő jelentése;
- az Alosztály rendkívül örének kiegészítő jelentése;
- az Alosztály járőrvezetőjének kiegészítő jelentése;
- küldések leírását tartalmazó adatlapok;
- feljegyzés a nyomozás elrendeléséről;
- az Alosztály jelentés előállítás végrehajtásáról megnevezésű irat Panaszos vonatkozásában és annak melléklete (Parancsnoki vélemény és kivizsgálás elfogás végrehajtásáról);
- az Alosztály járőrvezetőjének kiegészítő jelentése ruházat átvizsgálásról Panaszos előállításával kapcsolatos jelentés vonatkozásában;
- az Alosztály jegyzőkönyve gyanúsított kihallgatásáról Panaszos vonatkozásában;
- jegyzék a letéti tárgyakról Panaszos vonatkozásában;
- igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról;
- nyilatkozat a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról Panaszos vonatkozásában;
- nyilatkozat a fogvatartott személy az előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről Panaszos vonatkozásában;
- nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról Panaszos vonatkozásában;
- Hivatal vezetőjének szakmai állásfoglalása;
- Rendőrkapitányság vezetőjének parancsnoki kivizsgálása;
- Ügyészség vádirata Panaszos vonatkozásában.

III.

A rendelkezésre álló – a II. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

A Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) tevékenységirányítója a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály beosztottjait irányította a bejelentés helyszínére *-n, *-kor, mivel a 112-es európai segélyhívóra érkezett telefonhívás szerint a bejelentőt a szomszédja baseballütővel bántalmazta. A rendőrök *-kor a helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, aki elmondta, hogy *-n, * körüli időben a lakásában tartózkodott, azonban a szomszéd lakásban hangosan szólt a zene, ezért a II. lépcsőház alagsorában lakó falszomszédjának az utcára néző ablakán bekopogott és kérte, hogy a zenét halkítsa le. Panaszos kis idő múlva kijött az utcára egy baseballütővel vagy gumibottal a kezében, a II. lépcsőház bejárati ajtaja előtti területen, egyéb előzmény nélkül a nála lévő eszközzel, egy alkalommal arcon ütötte a bejelentőt, majd visszament a lakásába. A bejelentő az ütés helyét fájlalta, illetve az láthatóan fel volt dagadva. Panaszos lakását megmutatta a rendőröknek, akik a sérülthöz mentőt, valamint az intézkedés biztonságos lefolytatása céljából további rendőri egységeket is kértek a helyszínre, mivel a bejelentő elmondta, hogy Panaszos erős testalkatú, kb. 130 kg testsúlyú, valamint a rendelkezésre álló adatok alapján agresszív magatartású. A helyszínre *-n, *-kor érkezett további 4 fő egyenruhás rendőr. Az intézkedő rendőrök első alkalommal *-n, *-kor kísérelték meg felvenni a kapcsolatot Panasossal, azonban a II. számú lépcsőház bejárati ajtaja zárt állapotban volt, ezért a megjelölt lakás utcára néző ablakán bekopogtak, illetve bekiabáltak. A lépcsőház üvegablakán betekintve észlelték, hogy a bejelentő által megjelölt alagsori lakás bejárati ajtaján kilépett egy férfi (Panaszos), akire illet a bejelentő által adott személyleírás. Panaszos ekkor félmeztelen (felsőruházat nélkül), rövidnadrágban volt, kezében gumibotnak látszó tárgyat tartott. Panaszos a lakása bejárati ajtaja után megállt és a lépcsőház bejárati ajtaja felé nézett. Észlelte a járőrök rendőri mivoltát, mivel a fényviszonyok erre alkalmasak voltak, továbbá egyenruhát és jól láthatósági átvetőt is viseltek. Panaszos egyből visszament a lakásba, ezért a járőrök az érdemi intézkedést nem tudták megkezdeni vele szemben. Panaszost az ablakon át több alkalommal felszólították, hogy a lakásából jöjjön ki, illetve öltözzön fel, amelynek során Panaszos a lakásból kikiabálva közölte, hogy nem fog kimenni és nem hajlandó beszélni a járőrökkel. Panaszos a lakásából *-n, *-kor telefonon felhívta a TIK-et és agresszíven próbált érdeklődni a várható rendőri intézkedéssel kapcsolatban, illetve arra volt kíváncsi, hogy miért keresik a rendőrök. Az Országos Mentőszolgálat munkatársai *-n, *-kor érkeztek a helyszínre, ahol a bejelentőt megvizsgálták, majd közölték, hogy sérülései 8 napon belül gyógyulnak, de további orvosi vizsgálatok elvégzése miatt a területileg illetékes kórház Sürgősségi Betegellátó Osztályára szállították. Az intézkedő rendőrök a TIK tevékenységirányítója utasítására Panaszost tájékoztatták, hogy amennyiben nem jön ki a lakásból, szükség esetén a Katasztrófavédelem munkatársait kéri a helyszínre, akik a lakásba való bejutást biztosítani fogják. A tűzoltók igénybevételeire nem került sor, mert Panaszos *-n, *-kor önként, felöltözve kijött a lakásból illetve a lépcsőházból. A rendőrök ekkor intézkedés alá vonták, közölték nevüket, jelvéyszámukat, szolgálati helyüket illetve az intézkedés célját. Panaszost személyazonosságának igazolására szólították fel, amelynek a személyes adatainak megadásával eleget tett. A rendőrök a rendszeresített technikai eszközzel ellenőrizték az adatok valóságtartamát, ezáltal személyazonossága megállapításra került. Panaszos a cselekményét tagadta, elmondta, hogy az este folyamán senkit sem bántalmazott. Az egyéb adatgyűjtés eredményre nem vezetett. A Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnoka *-n, *-kor érkezett a helyszínre. A rendőrök az általuk megállapított tényeket jelentették a TIK tevékenységirányítójának, valamint a Rendőrkapitányság készenléti csoportvezetőjének, aki a rendelkezésre álló adatok alapján Panaszos bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatti

előállításáról döntött. Az intézkedő rendőrök Panaszossal közölték, hogy felfegyverkezve elkövetett garázdaság bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállításra kerül a Rendőrkapitányságra, amelyet megértett és tudomásul vett. Panaszos az előállítás során agresszív magatartást nem tanúsított, a kezdeti ellenállása megszűnt és együttműködően viselkedett – *figyelemmel arra, hogy az intézkedés biztonságos lefolytatása érdekében az intézkedést foganatosító rendőrökön kívül további négy fő rendőr volt jelen a helyszínen* –, ezért kényszerítő eszköz alkalmazására nem volt szükség. Panaszos előállításra került a Rendőrkapitányság épületébe, ahol *-kor az előállító helyiségében került elhelyezésre, ahol az erősen ittas állapotából fakadóan alkoholszondát kívánt vele szemben alkalmazni az intézkedő rendőr, azonban azt Panaszos nem volt hajlandó megfűjni. Az előállítás időtartama alatt az alábbi intézkedések kerültek végrehajtásra. *-n, * és * között a bejelentő (sértett) tanúkenti kihallgatása a Kórházban. Panaszos őrzésével megbízott rendkívüli őr *-n, *-kor elhelyezte őt az előállító egységben, amelynek során írásban nyilatkoztatta a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről, amelynek során az édesanyját jelölte meg kiértesítendő személyként, azonban a *-kor kezdeményezett kiértesítés nem járt sikerrel, mert a telefont nem vették fel. *-n *-kor a kiértesítés végrehajtásra került. *-n * és * közötti időben az intézkedő rendőrök a házkutatás végrehajtásának idejére Panaszost bilincs és vezetősíj alkalmazásával a lakására, majd onnan a Rendőrkapitányságra kísérték, mivel az elsődleges rendőri intézkedés során, a helyszínen az elkövetés eszköze nem került feltalálásra. A házkutatás során az elkövetés eszközeként lefoglalásra került egy tonfa. *-n *-kor a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő felfegyverkezve elkövetett garázdaság büntette elkövetésének megalapozott gyanúja miatt nyomozást rendeltek el. *-n, * és * közötti időben Panaszos gyanúsított ki hallgatására, majd *-kor Panaszos bűnügyi nyilvántartásba vételére került sor, ezután *-kor egyedül szabadon bocsátották. Az eljárás során felmerült a gyanúsított gyorsított bíróság elé állításának, illetve őrizetbe vételének a lehetősége, ezért a Készenléti Csoport vezetője a nyomozás elrendelését követően a rendelkezésére álló iratokat áttanulmányozta, ezt követően egyeztetett a vezetőügyeletessel, majd az illetékes ügyeletes ügyésszel. Panaszos gyanúsítottként történő kihallgatására annak ittassága okán került végrehajtásra az előállítását követő negyedik órában, ugyanis ekkor került kihallgatható állapotba. Panaszos valamennyi, vele szemben lefolytatott eljárási cselekmény során megkapta az azokkal kapcsolatos jogorvoslati tájékoztatást, az előállítás időtartamáról kiállított igazolást aláírta. A jogszabályban meghatározott negyedévente kötelező fertőtlenítésen kívül is történt fertőtlenítés és rovarirtás a Rendőrkapitányság előállító helyiségeiben *. második negyedévében Panaszos előállítását megelőzően, *-n.

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre terjed ki a hatásköröm.

1. A jegyzőkönyv valótlan tartalma

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályok bírnak jelentőséggel: *Az intézkedés idején hatályos büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 195. § (1) bekezdése, régi Be. 196. § (1) bekezdése, a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet (a továbbiakban: NYER) 140. és 141. §-ai, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi*

XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 30. § a) pontja, a Be. 700. § (1) és (2) bekezdés a) pontja, a Be. 874. §, Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontja.

Panaszos sérelmezte, hogy a Rendőrkapitányságon felvett jegyzőkönyvben már „*tonfa*” szerepelt, de mivel a „*lefoglalt eszköz nem baseballütő, de tulajdonképpen nem is tonfa, mivel a szára le van fűrészelve, tehát gumibot, ami belül fém, kívül gumiborítással,*” valamint azt is sérelmezte, hogy a jegyzőkönyvben található „*előző büntetési*” (felfüggesztett büntetés, próbára bocsátás, ha a próbaidő még nem telt le) részben helytelenül került rögzítésre, hogy „*garázdaság*”, holott ő büntetlen előéletű.

A rendőri intézkedés elleni panasz tárgyát kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete körébe tartozó intézkedés képezheti, az ennek megfelelő értékelést és az egyes panaszkérelmek elbírálását jelen határozat V. fejezete tartalmazza.

A panaszbeadvány Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Nyomozó Ügyészség részére történő továbbításáról *-n intézkedés történt.

Panaszos által a fentiekben leírtak vonatkozásában előterjesztett panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki. Megjegyzem ugyanakkor, hogy Panaszos állítását alátámasztó bizonyíték nem merült fel az eljárásban, illetve az elkövetés eszközét a bejelentő sem tudta pontosan meghatározni, amelyet Panaszos előállításáról szóló jelentésben az intézkedő rendőrök rögzítettek is.

2. Az ismeretlen tűzoltó által tett sértő kijelentés

A panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabály bír jelentőséggel:
Az Rtv. 92. § (1) bekezdése.

Panaszos azt állította, hogy egy tűzoltó is nemtetszésének adott hangot, hogy neki ki kellett jönnie.

A rendőri intézkedés elleni panasz tárgyát kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete körébe tartozó intézkedés képezheti, az ennek megfelelő értékelést és az egyes panaszkérelmek elbírálását jelen határozat V. fejezete tartalmazza.

Panaszos által a fentiekben leírtak vonatkozásában előterjesztett panasz – a hivatkozott törvényi rendelkezésre tekintettel – hatáskör hiányában nem bírálható el, ezért a jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki. Megjegyzem ugyanakkor, hogy Panaszos állítását alátámasztó bizonyíték nem merült fel az eljárásban, valamint azt, hogy a tűzoltók igénybevételeire nem került sor, mert Panaszos önként, felöltözve kijött a lakásból, illetve a lépcsőházból.

V.

A panasz vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1. Az előállítás jogszerűsége

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 13. §, Rtv. 19. § (1) és (2) bekezdései, Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. §-a, Btk. 339. § (2) bekezdés d) pontja, Btk. 164. § (1) és (3) bekezdései.

Panaszos sérelmezte, hogy a helyszínről előállították a Rendőrkapitányságra, illetve azt, hogy túlzott és elfogult volt az eljárás, mert nem történt olyan dolog, ami ezt indokolta volna.

Az előállítás jogszerűségét a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 2) pont a) és b) alpontjaiban kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

2. Az előállítás körülményei (nem biztosították számára, hogy felöltözzön)

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése, Rtv. 34. § (2) bekezdése.

A Panaszos sérelmezte, hogy amikor visszakísérték a rendőrök a lakásba, nem engedték, hogy felöltözzön, és azt sem, hogy iratait magához vegye, ezért pólóban, rövidnadrágban és papucsban állították elő a Rendőrkapitányságra.

A Panasztestület ebben a kérdésben külön nem foglalt állást.

A rendőrségnek nincs olyan kifejezett jogszabályi kötelezettsége előállítás során, hogy lehetőséget biztosítson az előállított személy részére, hogy az évszaknak megfelelően felöltözzön. Ez a kötelezettség kifejezetten csak az elővezetés során terheli a rendőrt.

Megállapítottam, hogy a konkrét esetben Panaszos, amikor első alkalommal észlelte az egyenruhát viselő rendőröket, akkor félmeztelenül (felsőruházat nélkül) nyitott ajtót. Ekkor a rendőrök több alkalommal felszólították, hogy öltözzön fel. Második alkalommal már pólóban, rövidnadrágban, papucsban jött elő a lakásból. Az előállítás során a rendőr úgy ítélte meg, hogy Panaszos öltözete az évszaknak, időjárásnak megfelelő, továbbá Panaszos nem kérte tőle, hogy egyéb ruhaneműt kíván magához venni.

Megállapítottam továbbá – az előállítást követően, a befogadás során rögzített letéti tárgyak jegyzékéből –, hogy a Panaszosnál mobiltelefonja és kulcsai is ott voltak.

A fentiek alapján a Panaszosnak lehetősége lett volna az évszaknak megfelelően felöltözni, ezért a benyújtott panasz ebben a tekintetben alaptalan.

3. Az előállítás időtartama

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 33. § (3) és (4) bekezdései, Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdése, NYER 122. § (1) bekezdése.

Panaszos sérelmezte, hogy reggelig a „fogdában” tartották. A Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 2. pont c) alpontjában arra a megállapításra jutott, hogy Panaszos előállításának

időtartama aránytalan volt, amely súlyosan sértette Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület Állásfoglalásában foglaltakkal nem értek egyet.

A Készenléti Csoportvezető a nyomozás elrendelését követően a rendelkezésre álló bizonyítékokat áttanulmányozta, majd ezt követően adott utasítást Panaszos gyanúsított kihallgatásának fogantatására.

A kihallgatás kezdő időpontjának meghatározásánál figyelembe kellett venni azt is, hogy Panaszos előállításakor szemmel láthatóan ittas állapotban volt. Ittasságának mértékét pontosan megállapítani nem lehetett, tekintettel arra, hogy Panaszos a szondát nem volt hajlandó megfűjni. Panaszos gyanúsítottként történő kihallgatására azért került végrehajtásra az előállítást követő negyedik órában, mivel Panaszos ekkor került kihallgatható állapotba.

Az eljárás során felmerült a panaszos őrizetbe vételének, illetve – *gyorsított eljárásban* – bíróság elé állításának lehetősége, ezért a Készenléti Csoportvezető felvette a kapcsolatot az illetékes Ügyészséggel, majd ezt követően, az egyeztetés eredménye alapján – *tekintettel arra, hogy további bizonyítékok beszerzése vált szükségessé* – *-kor Panaszost szabadon bocsátották. Hangsúlyozni kívánom azt is, hogy az előállítást követően, valamint a büntetőeljárás során az eljárási cselekmények mellett további – *szintén jogszabályok által előírt* – műveletek (tájékoztatások megtétele és az arra adott nyilatkozatok rögzítése, a befogadás adminisztrálása, letéti jegyzőkönyv felvétele stb.) elvégzése is szükséges, melyek szintén időigényesek, amely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok szellemi, szervezési előmunkákat igényelnek. Megállapítottam, hogy Panaszos előállítást követően a szükséges eljárási cselekmények, valamint az egyéb adminisztratív tevékenységek maradéktalanul elvégzésre kerültek.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a Fővárosi Bíróság korábbi ítéletében¹ kifejtette, hogy „*az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt fogantat.*”

Az előállítás időtartama kapcsán a törvényi szabályozás úgy rendelkezik, hogy az előállítás „*a szükséges ideig (...)*” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan, az előállítás során elvégzendő feladatokhoz rendelt időt jelenti. Az előállítás tartamát nem az előállított személy szubjektív, kényelmi szempontjai határozzák meg, és általában azt az elkövetett cselekmény tárgyi súlya sem befolyásolja. A csekély tárgyi súlyú cselekményekhez is egységes rendőri feladatok, intézkedések társulnak, amelyeket a rendőr köteles végrehajtani.

Megállapítottam, hogy a Panaszos előállításának időtartama (5 óra 50 perc) nem haladta meg az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott 8 órás időtartamot, illetve az előállításhoz kapcsolódó és a Határozat III. részében részletezett rendőri intézkedések szükségesek voltak, az előállítás tehát a szükséges ideig tartott, ezért a Panasztestület döntésével nem értettem egyet.

Megállapítom, hogy a panasz e tekintetben alaptalan.

4. A megalázó hangnem és bánásmód

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

¹ Pl: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése, Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése.

Panaszos beadványában azt állította, hogy az intézkedő rendőrök az előállítás során megalázóan viselkedtek vele.

A megalázó hangnem és bánásmód tekintetében a rendőri intézkedést a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 5) pontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg az alábbi kiegészítéssel.

Megállapítottam, hogy a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján nem merült fel olyan körülmény, amely alátámasztotta volna, hogy Panaszost jogalap nélkül, megalázó jelleggel, a szükségesnél nagyobb hátrányt és szenvedést okozva állították volna elő. Megállapítottam továbbá, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kulturált hangnemben kommunikáltak Panaszossal.

Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, az eljárás során e tárgykörben eltérő bizonyíték nem merült fel. Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok közül – a Pp. 323. § (1)-(3) bekezdései szerinti közokirati jellegre tekintettel – a rendőri jelentéseket fogadtam el.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

5. Az értesítési kötelezettség teljesítésének elmaradása

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése, Rtv. 33. § (3) bekezdése.

Panaszos sérelmezte, hogy munkahelyét nem tudta értesíteni, mivel másnap dolgoznia kellett volna mennie. Az édesanyját kiértesítették, hogy menjen be a Rendőrkapitányságra, mert amíg nem megy be, addig nem engedik haza Panaszost.

Az értesítési kötelezettség tekintetében a rendőri intézkedést a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 6) pontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg azzal a kiegészítéssel, hogy Panaszos által megnevezett személy (édesanyja) került értesítésre. A rendőri jelentések alapján megállapítottam, hogy a rendőrök részéről nem hangzott el olyan kijelentés, hogy Panaszost csak az édesanyja közreműködésével engedik szabadon.

Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, az eljárás során e tárgykörben eltérő bizonyíték nem merült fel. Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok közül – a Pp. 323. § (1)-(3) bekezdései szerinti közokirati jellegre tekintettel – a rendőri jelentéseket fogadtam el.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

6. Az előállító helyiségben történő elhelyezés során a letétbe helyezés ténye

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése, Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja, Szolgálati Szabályzat 31. § (2) bekezdése, Szolgálati Szabályzat 31. § (5)-(8) bekezdései.

Panaszos beadványában sérelmezte, hogy az előállító helyiségben történő elhelyezése során a nála lévő mobiltelefont és lakáskulcsokat a rendőrök elvették tőle.

A Panasztestület ebben a kérdésben külön nem foglalt állást.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja szerint a taxatív felsoroltak alapján a Panaszos előállított volt az eljárásban. A fogvatartott tényleges elhelyezése az előállító egységen belül az előállító helyiségben történik, ennek során a nála található tárgyakat letétbe kell helyezni.

Megállapítottam, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően a fogvatartott Panaszos előállító helyiségben (egységben) történő elhelyezése, ruházatának támadás vagy önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából történő átvizsgálása, esetleges önkárosításának megelőzése érdekében a nála lévő tárgyak elvétele jogszerűen történt. A Panaszosnál lévő tárgyakat letéti tárgyként kezelték, jegyzékben felsorolásra, majd az előállító egységben történő elhelyezés megszüntetését követően részére dokumentált módon visszaadásra kerültek. Tekintettel a fentiekre, a panasz e tekintetben alaptalan.

7. Az azonosítási kötelezettség teljesítésének elmaradása

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 20. § (1)-(2) bekezdései, Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése.

Panaszos sérelmezte a rendőrök szolgálati fellépésének módját és azonosítási kötelezettségük teljesítésének elmaradását. Panaszos az egyik „nyomozótól” kérte, hogy adják meg adataikat vagy igazolják magukat, de ezt nem teljesítette.

Az azonosítási kötelezettség tekintetében a rendőri intézkedést a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 4) pontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg azzal a kiegészítéssel, hogy Panaszossal szembeni intézkedés megkezdésekor az intézkedő rendőrök közölték nevüket, jelvéyszámukat, szolgálati helyüket, illetve az intézkedés célját.

Panaszos beadványa szerint azt sérelmezte, hogy a házkutatáskor az egyik nyomozótól kérte, hogy adják meg adataikat vagy igazolják magukat.

Tekintettel arra, hogy a panaszbeadványban megjelölt „nyomozó” nem intézkedett Panaszossal szemben, ezért az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerinti azonosítási kötelezettség nem állt fent részéről.

Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, az eljárás során e tárgykörben eltérő bizonyíték nem merült fel. Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok közül – a Pp. 323. § (1)-(3) bekezdései szerinti közokirati jellegre tekintettel – a rendőri jelentéseket fogadtam el.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

8. A kényszerítő eszközök (bilincs és vezetősíj) alkalmazása a külső kísérés során

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdései, Rtv. 16. § (1) bekezdése, Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja, Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés f) pontja.

Panaszos sérelmezte, hogy a házkutatásra megbilincseltek és vezetősíjjon kísérték a lakásához. A házkutatás megkezdése előtt kérte a nyomozótól, hogy vegyék le a bilincset, de ezt megtagadták tőle. A Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 3. pontjában arra a megállapításra jutott, hogy Panaszos emberi méltóságához való joga súlyosan sérült, mivel a bilincs alkalmazására jogalap nélkül került sor.

A Panasztestület Állásfoglalásában foglaltakkal nem értek egyet.

Panaszos – kezdetben ellenszegülő – magatartása valóban együttműködővé vált, amely köszönhető volt a helyszínrre vezényelt rendőrök erőfölényének is. Tekintettel arra, hogy vele szemben erőszakos bűncselekmény miatt folyamatban volt egy büntetőeljárás, illetve Panaszos testi adottságaira és ittaságára, valamint figyelemmel arra is, hogy a házkutatásnál csak két egyenruhás rendőr volt jelen, okkal lehetett tartani attól, hogy Panaszos magatartása megváltozhat, ezért a bilincs – *mint a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz* – alkalmazása jogszerű és indokolt volt. A rendőri szakmai tapasztalatok szerint az előállított személyek viselkedése az előállítást követően a kíséresi feladatok végrehajtása vagy a házkutatás során is megváltozhat. A bilincs alkalmazása kapcsán a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság egy másik esetben megállapította, hogy: „(...) *őrzésbiztonsági szempontok alapozták meg a bilincs alkalmazását, mert az együttműködő magatartás és a felperes ígérete, hogy nem fog megszökni nem vezethet az őrzésbiztonsági rendszabályok szigorú szintjének csökkentéséhez.* (...)”²

Tekintettel arra, hogy Panaszos fogvatartott volt és a Rendőrkapitányságra történt előállítását követően fogvatartása során kísérését rendelték el, illetve – az őrzés idejére – az előállító egységen vagy a fogdán kívül őrizték, ezért – figyelemmel a biztonságos kísérés végrehajtásának követelményére – a bilincs alkalmazása indokolt volt.

A rendőrök – Panaszos magatartása és a helyszínen rendelkezésre álló adatok birtokában – joggal feltételezheték, hogy Panaszos esetlegesen megpróbálhatja megghiúsítani a rendőri intézkedés eredményes befejezését, támadólag léphet fel, vagy megpróbálhatja kivonni magát a rendőri intézkedés alól, miután lakására kísérték a házkutatás lefolytatása idejére. Panaszos külvilágban tanúsított, az intézkedés megelőző magatartását a rendőröknek az előállítás biztonságos végrehajtása érdekében figyelembe kellett venniük, ezek alapján a bilincselés alkalmazása őrzés-biztonsági szempontból preventív intézkedésként is szükségszerű volt. A látható ittaságból okkal feltételezték, hogy magatartása kiszámíthatatlan módon, hirtelen válhat aktív ellenszegülővé.

Megállapítom, hogy Panaszos előállító egységen kívüli, bilincsből és vezetősíjjon történő kísérésére jogszerűen került sor, ezért a Panasztestület döntésével nem értek egyet. Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

9. Az elhelyezés körülményei

² Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 17. § (2) bekezdése, Rtv. 18. § (2) bekezdése.

Panaszos beadványában azt állította, hogy amikor hazaért, azt tapasztalta, hogy nagyon viszket és tele van poloskacspésekkel. A Panasztestület Állásfoglalásának IV. fejezet 7. pontjában arra a megállapításra jutott, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában nem tud megnyugtatóan állást foglalni az előállító helyiségben tapasztalt állapotokról, ezért Panaszos testi-lelki egészségéhez való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

Az elhelyezés körülményei tekintetében a rendőri intézkedést a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, amelynek során megállapítottam, hogy a Rendőrkapitányság előállító egységét 3 havonta fertőtlenítik, a Gazdasági Igazgatóság tájékoztatása szerint Panaszos előállítását megelőző utolsó fertőtlenítésre *-n került sor.

Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, orvosi dokumentációt nem csatolt, az eljárás során e tárgykörben eltérő bizonyíték nem merült fel. Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok közül – a Pp. 323. § (1)-(3) bekezdései szerinti közokirati jellegre tekintettel – a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járórszolgálati Alosztály vezetőjének parancsnoki kivizsgálás során készített jelentését fogadtam el.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1)-(3) bekezdésén, 75. §-án, XLVI. fejezete, 605. §-án, 608. §-án, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (3) bekezdés a) pontján, 29. § (1) bekezdésén, 39. § (1) és (6) bekezdésén, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdésén, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 62. § (1)-(2) és (4) bekezdésein, 81. § (1) bekezdésén, 113. § (1) bekezdés a) pontján, 114. §-án, 116. § (1)-(2) bekezdésein és (4) bekezdés a) pontján, 35. § (1) és (3) bekezdésein alapul.

A jogorvoslati jogosultságról, valamint a jogérvényesítés módjáról az Ákr. 81. § (1) bekezdésére, az Ákr. 113. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 114. § (1) bekezdés I. fordulatára, illetőleg a 116. § (4) bekezdés a) pontjára, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdésére és a 62. § (1) bekezdés h) pontjára tekintettel adtam tájékoztatást.

Budapest, 2019. május „ ”.

**Dr. Balogh János r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**